

ВІДЕОХОСТИНГ YOUTUBE ЯК СУЧАСНЕ ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ: МУЛЬТИМЕДІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ВПЛИВ НА НОВИННИЙ КОНТЕНТ

Тези присвячені ролі YouTube як сучасного джерела інформації, що трансформує способи споживання новин у цифрову епоху. Аналізуються мультимедійні особливості платформи, зокрема поєднання тексту, відео, звуку та інтерактивних елементів, які сприяють глибшому залученню аудиторії. Особлива увага приділяється впливу YouTube на новинний контент в Україні після початку повномасштабного вторгнення 2022 року, де платформа стала інструментом оперативного інформування, спростування дезінформації та підтримки інформаційної безпеки. Підкреслюється важливість медіаграмотності для уникнення маніпуляцій і ризиків «бульбашки фільтрів». Тези підтверджують потенціал YouTube для розвитку професійної та громадянської журналістики.

Ключові слова: відеоплатформи, YouTube, цифрові медіа, новини, журналістика, споживання інформації, новинний контент, інформаційна еволюція.

У XXI столітті стрімкий розвиток цифрових технологій значною мірою змінив інформаційний ландшафт. Особливо помітною є трансформація способів споживання новин – від газет і телебачення до соціальних мереж та відеоплатформ. Провідну позицію серед них посідає YouTube – відеохостинг, який із суто розважального ресурсу трансформувався в серйозне джерело новин та інформації. Ця еволюція зумовлена не лише технологічним прогресом, але й зміною поведінки аудиторії, яка прагне швидкого, зручного та мультимедійного доступу до контенту. Згідно з дослідженнями, YouTube став другою за популярністю платформою для отримання новин у США після Facebook, а в Україні його роль як джерела інформації значно зросла після початку повномасштабного вторгнення 2022 року [2, с. 1].

Сучасний користувач усе частіше обирає YouTube для отримання новин завдяки зручності, доступності, мобільності та багатофункціональності платформи. За даними Київського міжнародного інституту соціології, у 2022 році 80% українців щоденно користувалися інтернетом, а серед молоді віком 18–35 років цей показник досяг 96%. Соціальні мережі, зокрема YouTube, є основними каналами отримання інформації для цієї вікової категорії, що пояснюється їхньою здатністю надавати оперативний і візуально привабливий контент. Молодь віддає перевагу коротким інформаційним роликам, інфографіці та інтерв'ю з експертами, які відповідають сучасним вимогам швидкості та компактності інформації [3, с. 1].

Однією з головних причин популярності YouTube як джерела новин є його мультимедійний формат, який дозволяє поєднувати текст, відео, звук, графіку та інтерактивні елементи. Відеоінтерв'ю, прямі трансляції, аналітичні огляди, журналістські розслідування – усі ці формати створюють насичений, емоційно переконалий контент, що апелює до кількох сенсорних каналів одночасно. Такий підхід сприяє глибшому запам'ятовуванню інформації та викликає сильніші емоційні реакції, ніж текстові матеріали. Наприклад, відеозаписи подій, таких як протести чи природні катастрофи, створюють ефект присутності, дозволяючи глядачам відчувати себе частиною ситуації. У контексті війни в Україні мультимедійний формат YouTube став критично важливим для оперативного висвітлення подій, передачі достовірних свідчень і спростування дезінформації [1, с. 3].

Іншою вагомою перевагою YouTube є відсутність часових обмежень на відео. На відміну від традиційних телеканалів, де новинні сюжети зазвичай скорочуються до кількох хвилин через жорсткий ефірний графік, YouTube дозволяє публікувати розлогі матеріали тривалістю від кількох хвилин до кількох годин. Це дає змогу журналістам і авторам контенту глибше аналізувати теми, залучати експертів і надавати глядачам комплексне розуміння подій. Прикладом є YouTube-канал українського журналіста Дмитра Гордона, де регулярно з'являються багатогодинні інтерв'ю з політичними діячами, військовими експертами та культурними постатями. Такі матеріали не лише інформують, а й сприяють формуванню критичного мислення у глядачів, пропонуючи різні точки зору на складні питання [5, с. 1].

Інтерактивність платформи є ключовою перевагою, яка відрізняє YouTube від традиційних медіа. Можливість коментувати, ставити запитання, брати участь у голосуваннях чи прямих трансляціях створює ефект присутності та посилює емоційне залучення аудиторії. Глядач перестає бути пасивним реципієнтом інформації, стаючи активним учасником інформаційного процесу. Коментарі та лайки створюють прямий зворотний зв'язок між авторами та аудиторією, що сприяє формуванню лояльної спільноти.

Алгоритми рекомендацій YouTube відіграють важливу роль в індивідуалізованому споживанні контенту. Вони аналізують поведінку користувачів – лайки, тривалість перегляду, коментарі – і пропонують відео, що

відповідають їхнім інтересам. Це спрощує навігацію та сприяє залученню аудиторії, але водночас створює ризик «бульбашки фільтрів», коли користувачі отримують лише ту інформацію, яка підтверджує їхні наявні погляди. Це підкреслює важливість медіаграмотності та критичного мислення для уникнення маніпуляцій і дезінформації [4, с. 1].

У період повномасштабного вторгнення в Україну YouTube став незамінним інструментом для інформування як української, так і міжнародної аудиторії. Українські ЗМІ, такі як ТСН і 24 канал, активно використовують платформу для поширення новин, тоді як військові аналітики, волонтери та незалежні журналісти публікують контент, спрямований на спростування фейків, висвітлення гуманітарних ініціатив і підтримку морального духу суспільства. Платформа стала простором для альтернативної аналітики, де користувачі можуть отримати доступ до матеріалів, які не завжди представлені в офіційних медіа. Це сприяє інформаційній безпеці та національній єдності в умовах війни [2, с. 1].

Перевагою YouTube є також його функціональна різноманітність. Сервіси, такі як YouTube Shorts для коротких відео, YouTube Live для прямих трансляцій, YouTube Kids для дитячої аудиторії, а також можливості субтитрування й адаптації контенту для людей з інвалідністю, забезпечують ширше охоплення аудиторії та роблять платформу доступною для різних груп користувачів. Наприклад, субтитри та аудіокоментарі дозволяють людям із порушеннями слуху чи зору споживати новинний контент, підвищуючи інклюзивність платформи. Крім того, сервіси на кшталт YouTube Premium і YouTube Music розширюють можливості платформи, роблячи її не лише новинним, а й універсальним медіаресурсом.

Ще однією важливою особливістю YouTube є його глобальна доступність, що дозволяє створювати контент для аудиторії з різних країн і культур. Платформа підтримує багатомовність, автоматичне перекладання субтитрів і адаптацію контенту до місцевих контекстів, що робить її ефективним інструментом для міжнародного інформування. Наприклад, під час війни в Україні багато українських каналів почали створювати контент англійською мовою, щоб привернути увагу світової спільноти до подій у країні. Це сприяло формуванню міжнародної солідарності та підтримці України на глобальному рівні. Крім того, YouTube надає аналітичні інструменти для творців контенту, такі як YouTube Analytics, які дозволяють відстежувати демографію аудиторії, географічне охоплення та ефективність публікацій, що допомагає оптимізувати контент і підвищувати його релевантність.

Таким чином, YouTube сьогодні є не просто технічною платформою для розміщення відео, а повноцінним інструментом формування громадської думки, джерелом альтернативної аналітики та простором для журналістських експериментів. Його роль у сучасному інформаційному просторі невинно зростає, особливо в умовах криз і глобальних викликів, таких як війна в Україні. Платформа поєднує мультимедійність, інтерактивність і доступність, що робить її унікальним інструментом для сучасної журналістики.

У зв'язку з цим виникає потреба у подальших дослідженнях етики, достовірності та професійних стандартів роботи журналістів на YouTube. Важливо також розвивати медіаграмотність серед молоді, щоб формувати навички критичного споживання контенту та здатність розпізнавати маніпуляції, фейки й дезінформацію. Сучасні українські медіа підтверджують, що навіть із обмеженими ресурсами платформа дозволяє створювати якісний контент і залучати аудиторію, якщо враховувати її інтереси та використовувати сучасні інструменти просування, такі як тегування, оптимізація заголовків і регулярність публікацій. Це підкреслює потенціал YouTube як платформи для розвитку як професійної, так і громадянської журналістики в умовах цифрової епохи.

References

1. DeGuzman D. The power of video in news media: how increased audience engagement drives success. The Associated Press. URL: <https://www.ap.org/news-highlights/insights/2024/the-power-of-video-in-news-media-how-increased-audience-engagement-drives-success/> (дата звернення: 15.04.2025)
2. Telegram, YouTube, Facebook, TikTok, Viber, Instagram чи Twitter: звідки українці дізнаються новини? Провсе. URL: <https://provse.te.ua/2024/08/telegram-youtube-facebook-tiktok-viber-instagram-chy-twitter-zvidky-ukrainsi-diznaiutsia-novyny/> (дата звернення: 15.04.2025)
3. Polikovska Yu. 80% hromadian v Ukraini korystuiutsia internetom shchodnia, – sotsopytuvannia. Detektor Media. URL: <https://ms.detektor.media/internet/post/34073/2024-01-26-80-gromadyan-v-ukraini-korystuyutsya-internetom-shchodnya-sotsopytuvannya/> (data zvernennia: 22.05.2025)
4. Rasulova O. Yak pratsiuiut alhorytmy YouTube. MediaLab Online. URL: <https://medialab.online/news/alhorytmy-youtube/> (data zvernennia: 22.05.2025)
5. Bakaievych K. Perevahy ta nedoliky poshyrennia novynnoho kontentu na videokhostynhu «YouTube» pid chas povnomasshtabnoho vtorhnennia. K.: Kyivskyi stolychnyi universytet imeni Borysa Hrinchenka, 2024. S. 13. URL: <http://horizons.vpi.kpi.ua/article/view/292890/290685> (data zvernennia: 22.05.2025)

YOUTUBE VIDEO HOSTING AS A MODERN SOURCE OF INFORMATION: MULTIMEDIA FEATURES AND IMPACT ON NEWS CONTENT

The thesis focuses on the role of YouTube as a modern source of information that transforms the way we consume news in the digital age. The multimedia features of the platform are analysed, including the combination of text, video, sound and interactive elements that contribute to deeper audience engagement. Particular attention is paid to the impact of YouTube on news content in Ukraine after the start of the full-scale invasion in 2022, where the platform has become a tool for prompt information, refuting disinformation and maintaining information security. The importance of media literacy is emphasised to avoid manipulation and the risks of a 'filter bubble'. The theses confirm the potential of YouTube for the development of professional and civic journalism.

Key words: video platforms, YouTube, digital media, news, journalism, information consumption, news content, information evolution.

Відомості про автора / Information about the Author

Анатолій Федько, студент 248 групи (спеціальність «Журналістика») Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: fedkotolik2006@gmail.com

Anatoli Fedko, student of the 248th group (speciality 'Journalism') of Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: fedkotolik2006@gmail.com

Анна Джежар, викладачка кафедри журналістики Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. [ORCID](#). E-mail: annasyniakova@gmail.com

Anna Dzhezhar, the lector of journalism department Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. [ORCID](#). E-mail: annasyniakova@gmail.com

© А. Федько, А. Джежар
19.05.2025.

Стаття отримана редакцією

